

SCENARIUSZ ZAJĘĆ KOŁA NAUKOWEGO HUMANISTYCZNEGO

prowadzonego w ramach projektu *Uczeń OnLine*

1. Autor: Alicja Lewandowska
2. Grupa docelowa: Grupa 1 projektu Uczeń Online- rok szkolny 2011/2012
3. Liczba godzin: 3
4. Temat zajęć: Poznajemy przeszłość naszego miasta- wycieczka do zamku Kmitów w Lesku.
5. Cele zajęć:
 - poznanie przez uczniów historii leskiego zamku Kmitów;
 - obserwacja stanowiska archeologicznego,
 - przeprowadzenie wywiadu z archeologiem,
 - przygotowanie materiałów multimedialnych do kursu supermemo.
6. Metody i techniki pracy: Pokaz, pogadanka, dyskusja, prezentacja.
7. Materiały dydaktyczne: teksty historyczne związane z dziejami zamku Kmitów, teksty wierszy, fragmenty przewodników, itp., znaleziska archeologiczne.

8. Literatura:

Józef Budziak, *Dzieje Leska, tom 2*, Lesko 1995.

Aleksander Fredro, *Trzy po trzy (frag.)*, Warszawa 1979.

9. Przebieg zajęć:

1. Wstęp nauczyciela. Poznanie historii zamku Kmitów, zwrócenie uwagi uczniów na jej współczesne przeznaczenie jako ośrodka wypoczynkowego.
2. Spotkanie z obecną dyrektorką zamku- pensjonatu. Wysłuchanie przez uczniów opowieści o historii tego miejsca, wywiad przeprowadzony przez jednego z uczniów.
3. Przejście do stanowiska archeologicznego, rozmowa z archeologiem, oglądanie zgromadzonych okazów. Przygotowanie dokumentacji multimedialnej zajęć- zdjęcia, nagrania audio i video.

10. Spostrzeżenia po realizacji: Zajęcia były bardzo udane, cele zostały osiągnięte. Uczestnicy autentycznie zainteresowali się historią zamku leskiego, czego dowodem było uważna obserwacja prowadzonych prac archeologicznych oraz aktywność podczas przygotowywania dokumentacji multimedialnej wycieczki.

Oświadczam, że scenariusz zajęć nie narusza praw autorskich osób trzecich.

Czytelny podpis:

Młoga Szenarolożka

Załącznik- materiał o historii zamku wykorzystywany w czasie zajęć, przygotowany i udostępniony uczniom przez dyrektor zamku leskiego, Mirosławę Sołtyśnik.

„Historia zamku Kmitów w Lesku wskazuje, że pierwszą budowlę – drewniany dwór obronny postawił Jan Kmita, kasztelan przemyski w XV wieku. W XVI wieku jego potomkowie prowadzili kolejne prace, Piotr Kmita wznosił murowaną wieżę obronno– mieszkalną. W kolejnych latach zamek przechodził w posiadanie rodzin Stadnickich, Ossolińskich, Mniszchów i Krasickich. W latach 1704 i 1783 zamek leski dotknęły dwa duże pożary. W latach 1837 – 1838 obiekt został wyremontowany według projektu Wincentego Pola, nadano mu cechy klasycystyczne, zacierając wcześniejszy charakter bastejowy gotycko- renesansowy. Zamek został zniszczony w okresie wojen światowych. Obiekt po roku 1945 został wyremontowany. Obecnie trwają prace konserwatorskie i badania archeologiczne przy zabytku. Zamek otoczony jest parkiem, którego obszar wynosi 7 hektarów. W odległości 200 m przepływa rzeka San, w kierunku południowo- wschodnim znajduje się centrum miasta Leska. Budowla od strony rzeki ma wygląd średniowiecznej fortecy, a od strony południowej posiada wygląd renesansowej rezydencji. Od strony zachodniej widoczne są fragmenty murów obronnych, od wschodu wyróżnia się okrągła baszta górująca nad zamkiem. Wokoło widoczne są pozostałości dawnej fosy zamkowej. Rzeźbiony kamienny portal renesansowy przeniesiony w 1924 roku z zamku Mniszków w Laskach Murowanych i wmurowany zdobi ścianę przy wejściu na dziedziniec. Na ścianach od strony północno – zachodniej widoczne są ślady sgraffito.

Pierwsze prace archeologiczne na terenie zabytku prowadzone były w roku 2010, w części baszty, która wedle ustaleń historyków jest najstarszą częścią zamku. Ciekawym elementem architektonicznym odsłoniętym w eksplorowanym wykopie była sporych rozmiarów, solidna przypora murów baszty, wzniesiona z ciosów kamiennych. W odległości około 1,7 m od lica muru baszty, na głębokości około 1,8 m odkryto relikwitu muru wykonanego z nieobrobionych kamieni piaskowców łączonych gliną. Mur miał grubość około 0,8 m a jego zachowana wysokość wynosiła 0,5-0,6 m. Mur ten przecinał poprzecznie wykop na linii równoległej do lica baszty. Najprawdopodobniej mamy tu do czynienia z pozostałością szańca uzupełniającego walory obronne leskiego zamku w czasie kiedy rozwój broni palnej wymagał od obrońców „aktywnych” działań w trakcie oblężenia. Szaniec taki dawał dobrą osłonę i pozycję strzelecką uzbrojonym w broń palną ludziom.

Wykop odsłonił warstwy archeologiczne. Wstępna analiza pozyskanych z tych nawarstwień fragmentów naczyń ceramicznych oraz kafli piecowych pozwoliła ustalić ich chronologię na przedział od XVII do XIX w.

W sezonie badawczym 2011 pierwszy etap prac wykopaliskowych w obrębie zamku leskiego prowadzono we wnętrzu piwnicy basztowej. Badania te stanowiły kontynuację prac z roku ubiegłego, kiedy to na styku z zewnętrznym murem baszty ulokowano wykop w celu rozpoznania sytuacji stratygraficznej i odkrycia ewentualnych relikwitu wcześniejszych faz zamku w Lesku.

Dalsze badania archeologiczne pomogą odpowiedzieć na wiele pytań dotyczących historii tego miejsca oraz rozplanowania i etapów rozwoju zabudowy zamkowej.